

א ריכסינג תמוז

לקבל את החיים - במנוחה ע"י אמונה שלום בטחון ושמחה

פרשת ויצא תשפ"ו // שנה ג' // גליון מ"ח

שיעורי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

אור הבוקר

ד' ויצא תשפ"ו

אנכי עמד

לחיות עם הקב"ה

דמיון וכחלום יעוף, שהוא לא עשה שום דבר מעצמו, רק הקדוש ברוך הוא, עשה ועושה את הכל לבדו.

והתורה הקדושה בא בזה ללמדנו, שהעבודה על האדם הוא, שגם מעכשיו, כשעוד נשמתו בקרבו, ידע ויכיר שבעצם הכל הוא כחלום, כל הני שבע בחינות שנמנה כאן, הכל הוא חלום שהאדם עושה את כולם, רק העיקר מה שהאדם צריך לזכור ולידע הוא: והנה ה' נצב עליו, שהקב"ה עומד ומנהיג את הכל מלמעלה.

והחושב ומאמין בזה, אין לו הרגשות של עצבות ומרה שחורה, לא נכנס בכעס, אין לו גאווה, ובוודאי שאין לו שום קנאה שנאה תאוה וכבוד, שהרי הכל ה' עושה, ואם ה' עושה זאת בוודאי הרי הוא טוב, כי הקב"ה הוא טוב העצם, כדכתיב (תהלים קמה ט) טוב ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו, והכל מה שהוא עושה אנו מאמינים באמונה פשוטה שהוא טוב.

הקב"ה עושה את הכל

וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה, וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיֵּלֶךְ שָׁם כִּי בָא הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאֲבְנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשֶׂם מִרְאשֹׁתָיו וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא (כח י). מבואר במקראי קודש אלו, שבעה ענינים, א. ויצא יעקב. ב. וילך חרנה. ג. ויפגע במקום. ד. וילך שם. ה. ויקח מאבני המקום. ו. וישם מראשותיו. ז. וישכב במקום ההוא. ואחר כך ממשיך התורה הקדושה, ויחלום והנה שלם וגו' והנה ה' נצב עליו.

זה בא ללמדנו, שבמשך ימי שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורות שמונים שנה, ה' יתברך יחתוך חיים לכל חי עד מאה ועשרים שנים טובים וארוכים, האדם חושב לעצמו, שהוא משתדל, הוא הולך, הוא בא, הוא עושה ומעשה, הוא מדבר ועוסק, הוא קונה ומקנה. אבל אחר כך, כשיצא הנשמה מן הגוף, לאחר המאה ועשרים שנים, אז מתחיל האדם להבין: ויחלום והנה וכו', שהכל היה רק

אם מתנשאים מעל הנסיגות יכולים להתגבר

וַיִּקַּח מֵאֲבֵנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשֶׂם מִרְאֲשֵׁתָיו.
ופירש"י: 'עשאן כמין מרוב סביב לראשו
שהיה ירא מפני חיות רעות'. וצריך
ביאור: האם אכן היה יעקב אבינו נתיירא
מפני חיות הרעות, וכי העצה להניח
אבנים סביב לראש, וכי רק את הראש
צריכים לשמור, וכי החיות רעות
מבקשות לטרוף את ראשו של האדם,
הלא כל הגוף צריך שמירה מפני חיות
הרעות.

היה פעם אברך שישב על שלחן חותנו
שתמכו בכל ההצטרפות, והוא ישב ועסק
בתורה ויראת שמים בהצלחה מרובה.
ויהי היום, וחותנו בא אליו לבשרו,
ששנות התמיכה נגמר, ועכשיו הוא צריך
להתפרנס מעצמו. האברך היה חסיד
נלבב מהרה"ק רבי יחזקאל מקאזמיר
זצ"ל, וכחסידי הנאמן הלך לשאול את רבו,
איזה עסק יבקש למקור פרנסתו, וגם
לבקש ברכה מן הרבי על הצלחה בדרכו
החדשה בעולם המסחר.

הרה"ק מקאזמיר שאלו: האם כבר
ראית ציפור מעופף ביער. כן - ענה
האברך. ומה אירע אם הציפור התיישבה
בטעות בבוץ - שאל הרבי. הוא מתאמץ
לצאת ממנה - עונה החסיד.

כיצד היא משתדלת לצאת מן הבוץ -
שאל הרבי. היא דופקת עם כנפיה עד
שמתעלית מן הבוץ ויוצאת לחירות.

טוב מאוד - עונה הרה"ק מקאזמיר -
אבל מה עושה הציפור, כשלא רק רגליה
נטבעו בבוץ, רק גם כנפיה נטבעות
בעומק הבוץ, ונתלחלה בטיט עבה,

באופן שאי אפשר לה לדפוק בכנפיה, מה
עשתה הציפור במצב ההיא.

הציפור סובבות את גופה אנה ואנה,
ממעלה למטה, ועשתה כל מיני תנועות
שיכולה לעשות, עד שמצליחה לצאת מן
הבוץ.

מציון - עונה הרה"ק מקאזמיר - אבל
מה עשתה הציפור, אם כבר כל גופה
נטבעה בבוץ, עד שאי אפשר לה אפילו
לנענע את גופה אף מעט, מה עשתה
הציפור לצאת מן הבוץ.

עונה החסיד: היא מעלה את פיה מן
הבוץ ומתחילה לצפצף בקולות רמות.

והרבי מבאר להחסידי: וכי תדע מה
התועלת של צעקותיה מן הבוץ,
התועלת היא, שבוה היא קוראת את
שאר הציפורים שביער שיבואו לעזרתה,
ולהוציאה מן הבוץ. ומזה תלמד מוסר
השכל: אתה יוצא עתה מבית המדרש,
ששם למדת תורה, והיית מופרש
מהוויית העולם הזה, ואתה תיכנס
לעסוק בהוויית העולם הזה, תדע לך,
שהעולם הזה הגשמי הוא מלא עם בוץ.
צריכים לשמור עצמו בכל האפשרויות
שלא יפלו לתוך הבוץ. אל תיכנס להבוץ,
ואל תלכלך את נשמתך וגופך. אבל, אם
ח"ו נופלים לתוך הבוץ, צריכים לשמור
עצמו, שמיד תעלה מן הבוץ. אבל מה
עושים אם כבר נפלו עם כל הגוף רח"ל
לתוך הבוץ של העולם הזה.

לזה העצה היעוצה הוא, לישמר
ויליזה, שתעלה את ראשך למעלה מן
הבוץ, יש לך ראש, ובה נמצא את פין
הקדוש, ותתחיל לצעוק. תתחיל לדבר
דיבורים קדושים אל הקב"ה, תתפלל אל
הקב"ה, אם תצעוק 'אבי' אז תבוא

מעומקא דליבא. ללמוד תורה, ולומר האותיות התורה, האותיות התפילה, וזה ישמור אותנו.

אחדות מביא את הגאולה השלימה

איתא במדרש (שמות רבה [וילנא] פרשת בא פרשה טו סימן ז): 'הן עם לבדד ישכון, מהו 'הן', כל האותיות מזדווגין חוץ מב' אותיות הללו, כיצד, א-ט הרי י', ב-ח הרי י', ג-ז הרי י', ד-ו הרי י', נמצא ה' לעצמה. וכן האות ה' אין לה זוג, י-צ הרי ק', כ-פ הרי ק', ל-ע הרי ק', מ-ס הרי ק', נמצא נ' לעצמה. אמר הקדוש ברוך הוא, כשם ששני אותיות הללו אינן יכולין להזדווג עם כל האותיות אלא לעצמן, כך ישראל אינן יכולין להדבק עם כל העובדי כוכבים ומזלות הקדמונים, אלא לעצמן מפורשים. שאפילו שונא גוזר עליהם לחלל השבת ומבטל את המילה או לעבוד עבודת כוכבים, הן נהרגים ואין מתערבים בהם, שנאמר (במדבר כג) הן עם לבדד ישכון ובגוים לא יתחשב'.

ולפי זה פירוש הרה"ק בעל זרע קודש מראפשיץ זצ"ל, את הפסוק בפרשתן (כט ז), וַיֹּאמֶר ה' עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל לֹא עֵת הָאֶסֶף הַמִּקְנָה הַשְּׂקוּ הַצֹּאן וְיָלְכוּ רְעוּ, 'הן' הוא האותיות ה' ונ', שמרמז על ענין של פירוד, שאינו יכול להתאחד עם שאר האותיות, ואמר יעקב אבינו מוסר לבני הגליות, שאם יהיו ישראל בבחינת 'הן', שיהיה פירוד לבבות ביניהן, ולא ישרה אחדות ביניהם, אזי ח"ו 'לא עת האסף המקנה', עדיין לא הגיעה העת לאסוף את צאן מרעיתו של הקב"ה על ידי גואלינו משיח ה', אבל אם לא יהיו בבחינת 'הן', רק יחיו באחדות הגמורה, זה יגרום ונזכה להגאולה השלימה.

ישועתך, ותיצל מן הטיט היון שבעולם הזה הגשמי.

ובזה מפרש בספר ישא ברכה (מאדזשיץ) את פסוקי קודש שהתחלנו: יעקב אבינו התיירא מפני חיות הרעות, זה לא היה חיות רעות גשמיות, יעקב אבינו ע"ה התיירא מן החיות רעות הרוחניות. יעקב אבינו יצא עכשיו בפעם הראשונה, מבית המדרש של שם ועבר, עד עכשיו היה טמון בבית המדרש, מופרש מכל עניני הוויית העולם הזה, והוא התיירא מה יארע מעכשיו, שוב לא נמצא בבית המדרש של שם ועבר, הוא לא נמצא אצל אבותיו הקדושים אברהם ויצחק.

לכן עשה שמירה לעצמו, שעל כל פנים הראש שלו, ששם נמצא את פיו הקדוש, את העינים שלו, על כל פנים זה לא יהיו תחת שליטת החיצונים, אלו יהיו נקיים ונשמר, ואז יש לו תקוה לישאר בהיראת שמים שלו.

מזה אנו למידים: כל איש ישראלי צריך לשמור את הראש שלו בשמירה מעולה, שפיו לא יפול בטיט היון של הוויית העולם הזה, כי זה מועיל באופן חזק לצאת מכל מיני נפילות, שיכולים לנפול.

אנו חיים כהיום בעולם מלא נסיונות, מלא בוז, יש לנו הרבה קושיים, לפעמים נופלים ולא יכולים לעלות, הרבה פעמים יש לנו יסורים קשים ומרים ל"ע, נסיונות קשות ברוח וגשם, בין אדם למקום ובין אדם לחבירו.

אבל זאת העצה היעוצה להתקומם בגלותינו, שהראש שלנו, העיניים והפה שלנו, יהיו נקיים ודבוקים בקוב"ה, לצעוק בפינו לאבינו שבשמים, להתפלל

'לא עת האסף המקנה השקו הצאן ולכו רעו', ופירשו החסידים, שיעקב אבינו ע"ה אמר להקב"ה: רבוש"ע, אפילו אם עדיין לא הגיע העת לאסוף צאן מרעיתך, עדיין לא הגיע זמן הגאולה, לפחות, השקו הצאן ולכו רעו, תן להם פרנסה בכבוד ובהרחבה, תשפיע להם השפעות טובות לרוב.

התלמיד סביר שהגרי"ז תשחק מאגדה זו, אך הגרי"ז לא שחק כלל, רק ענה ואמר: זה האמירה אינה מימרה פשוטה, בוודאי שאמר זה אדם גדול אחד!

באותו שבת בסעודת שלישית, חזר הגרי"ז את האימרא זה, והוסיף, שיש למימרא זו מקור בדברי הזוהר הק', שבזוהר הק' דרש את כל פרשת יציאת יעקב מבאר שבע, שזה מרמז את ירידת של כלל ישראל בגלות, והבאר מרמז למקור השפע, והצאן מרמז על המלאכים שממונים על השפע.

והלכו לברר אצל החסידים מי הוא בעל המימרא, ונתברר, שזהו מימרת הרה"ק רבי מאיר מפרימישלאן זצ"ל¹,

ענין האחדות שנצרך לתנאי של הגאולה השלימה הוא, שלא יהיה לו לאדם שום טינה ולב קשה על שום אחד מישראל, צריכין למחול לכל אחד ואחד, לא ידבר לשון הרע ח"ו, ולא להתעמק ולפטפט בענין היסורים של אחרים. לא לראות גנותם של ישראל, רק לראות מעלות של ישראל ולא חסרונם. ללמד זכות על ישראל, לדון את כל אחד לכף זכות, ולסבול את כל כל אחד ואחד מישראל. זהו מקרב את הגאולה שלימה. וכן הוא המדה כנגד מדה, כי כשהקב"ה רואה שכל אחד מחשיב את חברו, אז גם הקב"ה מחשיב אותו, והוא נותן לו מכל טיב וטוב, וזוכה לכל מיני ישועות.

עד ה'קרעטשמע' צריכים גם כן י"ש...

באחרית הימים של הגאון רבי יצחק זאב סאלאווייטשיק זצ"ל מבריסק, כשהיה שוכב באפס כוחות במטתו החולה, רח"ל, רצה אחד מבאי ביתו לשמחו בדברים, כדי לחזק את כוחותיו. זה היה בפרשת ויצא, ואמר לפניו אימרא חסידית, שהחסידים אומרים פשט בפסוק בפרשתן כדלהלן: כתיב בפרשתן:

ושיוכלו לגדל את בניהם לתורה ויראת שמים. [ובשיח שרפי קודש הוסיף לזה: הנה ידוע שהיה הרה"ק הר"מ מגור זצלה"ה מלמד זכות תמיד על ישראל, ועל שם זה נקרא חידושי תורה על הפרשיות ספר הזכות].

וראה עוד בדגל מחנה יהודה פרשתו: ויאמר הן עוד היום גדול לא עת האסף המקנה השקו הצאן ולכו רעו. אמר לא עת האסף המקנה, רצה לומר, אם עוד לא באה עת וזמן שיהיה הגאולה לאסוף צאן קדשים שם פזורה ישראל, לקבץ אותם מהגלות, על כל פנים זאת תעשה להם, השקו הצאן ולכו רעו. היינו רצה לומר, תראה להשפיע להם השפעות טובות ועושר וגדולה וכבוד ופרנסה

¹ הרה"ק מהר"מ מפרימישלאן זצ"ל זכה שהמימרא מתייחסת ביותר לשמו, אבל בספרים הק' מובא מימרא זה משאר רועים גם כן. עיין בליקוטי יהודה פרשתו: לא עת האסף המקנה השקו הצאן ולכו רעו. אא"ז החידושי הר"מ ז"ל פירש ואמר, יעקב אבינו ע"ה אמר זאת בלשון תפילה, שראה ברוח הקודש שישראל יהיו בגלות זמן ארוך, וביקש מהש"ת ואמר, אם כי הן עוד היום גדול, וכל עוד הגלות נמשכת זמן רב לא עת האסף המקנה, שלא הגיע עת ביאת המשיח לגאולם בב"א, אבל עד אשר יגיע משיח לאסוף את בני ישראל מפזורים, השקו הצאן ולכו רעו, יתן להם הש"ת פרנסה במשך זמן גלותם ברווח, שלא תקופח פרנסתם עבור חטאם ח"ו,

החסידים שצריכים להשפיע פרנסה לכלל ישראל היה מפליא המימרא, והיה ברור שאדם גדול אמרו, ומצא מקורו בזוהר הקדוש.

ואכן זהו עבודתינו, להשפיע שפע ברכה והצלחה לכל ישראל, להשפיע שמחה לכלל ישראל, לסבול את כל ישראל, אנו יהיה הסמל לבנינו ולתלמידיו כיצד צריכין להיות בשמחה עם יישוב הדעת, מסירת נפש לאחרים, עם שמחה וסבלנות במסירת נפלאה. ועל דרך זה נזכה שנזכה ונחיה לראות רב נחת מכל צאצאינו וצאצאי צאצאינו.

החי עם אמונה אין לו נפילות

וְהָיָה אֲנֹכִי עִמָּךְ וְשִׁמְךָ תִּהְיֶה בְּכָל אֲשֶׁר תִּלְךָ וגו' (כח טו). יש לפרש על דרך מה שאמר דוד המלך ע"ה (תהלים טז ח) שְׁיִתִּי ה' לְנִגְדֵי תְמִיד כִּי מִיָּמִינִי בֶּל אָמוּט, כלומר, אם יש לו לאדם האמונה הנכונה, ומשים את שם ה' לנגד עיניו בכל דבר שעושה, בזכות זה זוכה שה' יתברך הולך עמו תמיד ליד ימינו, שלא ימוט ולא יהיה לו נפילות לא ברוחניות ולא בגשמיות. ובזה יתפרש מקראי קודש, והנה אנכי, אם ה'אנכי ה' אלקיך 'עמך', יהיה תמיד עם האדם, שיהיה לו להאדם הידועה

שהיה נהוג תמיד לעורר רחמים על הכלל, והגרי"ז הפליא מאוד את המימרא, ונהנה מאוד מזה.

אחר ברכת המזון הוסיף הגרי"ז לפרש בזה, מה שאנו אומרים (נוסח ברכת המזון): רחם נא ה' אלקינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך, ועל הבית הגדול והקדוש שנקרא שמך עליו, ואחר כך אנו אומרים רעינו זונינו פרנסינו וכו', ולכאורה אנו עומדים עכשיו באמצע בקשות על דברים רוחניים, על בניית עיר הקודש ירושלים, על בנין בית המקדש, על מלכות בית דוד, הגאולה שלימה, כיצד אנו מנחיתים דרגא ומתחילים לבקש על עניני גשמיות, בעניני פרנסה כבוד.

אבל לפי דברי קדשו של הרה"ק מהר"מ מפרעמישלאן זצ"ל יובן התפילה, שאנו אכן מבקשים על בניית עיר הקודש ירושלים, שיתגלה כבוד שמים בעולם, ונזכה לגאולה השלימה. אבל אחר כך מוסיפים לבקש, שאם עדיין איננה זמן הגאולה, לכל הפחות, רועינו זונינו פרנסינו, תשפיע לנו פרנסה טובה והשפעות טובות.

הרי לנו מזה, כי אפילו הגאון מבריסק שלא היה חסיד, אבל כששמע מימרא מן

הגיע עדיין זמן הגאולה, לא עת האסף המקנה, על כל פנים מוטל על רועי ישראל הצדיקים שבדור, השקו הצאן ולכו רעו, שישפיעו לישראל צאן קדשים, שפע ברכה שירעו על מי מנוחות. ועל דרך זה ראה בתפארת שלמה: השקו הצאן ולכו רעו. רצה לומר, להיות תפלת הצדיקים בזמן הגלות העיקר על טובת ישראל. וזהו שאמר: השקו הצאן ולכו רעו בהשפעות טובות להיות להם קיום בגלות.

כבוד. וזה השקו הצאן, המה ישראל, ולכו רעו, נתן להם פרנסתם. ועל דרך זה פירוש הרה"ק משינאווא זי"ע (בזמירות ליל שב"ק): שתרחמי עוד בגלותי לגאלני, ודקדק דהוה ליה לומר מגלותי לגאלני, לזה פירש שהכוונה, שהגם בתוך גלותי תרחמי לגאלני גאולה קטנה, כי די לנו במה שגלינו מעל שלחן אבינו, וכמאמר העולם: בי צו די קרעטשמע בריוך מען אויך א טרינק בראנפנען. ובדרך שונה קצת מבאר בספר באר משה (לרבי אריה ליבוש מאופלא-אוז'רוב): אם לא

איתא בחתם סופר: הברכות שברך יצחק את יעקב בנו, היה יכול להגיע אליו רק על ידי מה שיצחק חשב בדעתו שעשיו מתנהג כשורה, כי ציד בפיו, ועל ידי זה היה יצחק שרה במצב רוח שמחה, כי חשב שיש לו בן שיושב באהלי תורה, ויש לו בן שעוסק בשאר מצוות ומעשים טובים, אבל יש לו שני בנים הגונים, ומעולם לא הרגיש צער ועגמת נפש ממעשיו של עשיו, ולכן נתן את הברכות ליעקב בלב שמחה. אבל אם היה יודע מי הוא עשיו באמת, אז היה לו קצת צער מזה, ולא היה שורה במצב רוח של שמחה כזה, ולא היה נותן לו את הברכות בשמחה זו, ואז לא היה פועל כל כך. כי רק על ידי שמחה מגיעין לכל דבר!

ברורה באחדות ה' באמונה פשוטה שהקב"ה הוא תמיד עמנו, 'ושמרתין בכל אשר תלך' אז נהיה נשמרים בכל מקום שאנו הולכים, ולא יהיה לנו נפילות. כן צריך האדם להאמין שבכל מצב ומצב, ה' יתברך הולך עמנו, ולא יאמר בלבבו כוחי ועוצם ידי וכו', רק האדם צריך להאמין באמונה פשוטה, שאין אנו עושים כלום, הכל עושה הקב"ה, אני מאמין באמונה שלימה שהבורא יתברך שמו הוא בורא ומנהיג לכל הברואים והוא לבדו עשה ועושה ויעשה לכל המעשים, אין עוד מלבדו. ואם מוסיפים לדבר מזה, ומעמיקים בזה, ומדברים מזה, ומתחזקים בזה, אז זוכים לראות ישועות ורפואות, ברכה והצלחה.

עם שמחה יכולים להגיע לכל

השי"ת ישלח לנו כל מיני ישועות, אך טוב וחסד, און א לעכטיגן תמיד, אמן, כן יהי רצון.

קול פנים מאירות

שיעורי כ"ק מרן ארמו"ר שליט"א

צענזאליע טמער: 0076-414-845 | א"י: 072-370-1823 | ענגלאנד: 0330-350-3190

ארענשטעיט: 5411-2152-7691 | אנטווערפן: 323-346-0673 | מאנסיאל: 438-228-2500

צו ערהאלטן אונזערע גליונות יעדע וואך, שיקט צו: gilyonospm@gmail.com

הפצת הגליון השבועי בעיר מאנטשעסטער נתנדב

לזכות רפואת הילד ארי' בן רחל לרפואת שלימה ברמ"ח איבריו ושס"ה גידיו רפואת הנפש ורפואת הגוף בקרוב ובמהרה ממש

וע"ה הרה"ג ר' שמעי לעוו שליט"א

לע"נ ר' משה ב"ר דוד שמחה הכהן ע"ה

נפטר א' כסלו תשס"ט תנצב"ה

ולע"נ

ר' יעקב ב"ר יהושע אליקים ע"ה

נפטר כ"א כסלו תש"נ תנצב"ה

וע"ה הרב ר' משה יואל טייטלבוים שליט"א

לע"נ אמו מרת שרה דבורה בת הרה"צ ר' ברוך יצחק ע"ה

נלב"ע כ"ח חשוון תשס"ח תנצב"ה

ולזכות ר' יהודה ארי' בן רבקה ובני ביתו שיזכה להצלחה וברכה ברוחניות ובגשמיות ולחיות באשכנש הם וכל צאצאיהם במנוחה ושלוה אמן

קחו חלק בהארת לבבות ישראל! לסייע בהפצת הגליון במאנטשעסטער, לכבוד שמחה, או

לעילוי נשמת יקיריכם, התקשרו: 07547686514

אוד לנתיבת

זמנים המתאימים לעלייה לקברי צדיקים

יהודי שאל אילו ימים מתאימים לעלייה לקברי צדיקים.

על פי האר"י ז"ל, ערב ראש חודש וט"ו בחודש הם ימי סגולה לעלייה לקברי צדיקים. גם יום היארצייט, ומקובל בשם החתם סופר וצדיקים אחרים כי שלושה ימים לפני היארצייט ושלושה ימים אחריו, וכן ערב ראש השנה, הם ימים מתאימים. ערב שבת הוא גם כן עת רצון על פי הקבלה, ולכן זהו זמן נוסף לעלות לקברי צדיקים.

רבי חיים ויטאל כותב בשער הייחודים: הייחודים הנוצרים כאשר מתחברים לנשמות הצדיקים - הוא אומר שיש הבדל גדול אם מתייחדים עם הצדיקים כאשר יש עת רצון למעלה בשמים. אז הדבר גורם לייחד ולהתקשר לכל השורשים העליונים ולכל העולמות כולם. לעומת זאת, בשעות אחרות זהו רק בחינה של שורש נפשו של האדם הנאחז במקום ההוא, אך אינו מייחד את כל העולמות. מכל מקום, רואים שכאשר יש עת רצון, יכולים לפעול הרבה יותר, ומייחדים יותר ייחודים ויותר עולמות נכנסים אז לעלייה לקברי צדיקים.

ערב ראש חודש אלול הוא מנהג ישראל, המוזכר כבר בפוסקים, לעלות לקברי צדיקים. כמו כן מקובל לעלות לקברי צדיקים בערב יום כיפור. בנוסף, מקובל לעלות לקברי צדיקים לפני שמחה או ביום של שמחה, וכל אלה מביאים עת רצון גדולה. וכאשר יש עת רצון, הדבר מיוחד בכך שניתן לפעול שם דברים גדולים, הן למען נשמות הצדיקים הקדושים והן למען עצמו.

יש מדרש הנעלם בזוהר הקדוש, שרבי יהודה אומר ששלוש כתות של מלאכי השרת הולכות בכל חודש ובכל שבת ללוות את הנשמה עד למקום שבו היא עולה. ולכן יש עת רצון גדולה בערב שבת וערב יום טוב, כיוון שהולכים לקברם ומזכירים אותם בעולם הזה, וכאשר מלווים אותם למעלה, הם מתעלים עוד יותר. זוהי אחת הסיבות שבזמני עת רצון עולים לקברי צדיקים.

יש המקפידים שלא לעלות בערב שבת אחרי חצות, ויש האומרים שהטעם לכך הוא מפני שבשער הכוונות מובא שמשעה חמישית כבר יש תוספת שבת. אחרים חולקים על כך, אך מכל מקום כך מקובל שאצל חסידים רבים אין עולים לכתחילה בערב שבת אחרי חצות. רבים לא הקפידו על כך, וכל אחד נוהג כפי מנהגו.

חצות הלילה הוא גם כן עת רצון לעלות לקברי צדיקים, מפני שאז הייתה גאולת מצרים, ומובא בגמרא יבמות דף ע"ב תנו רבנן: ארבעים השנים שהיו ישראל במדבר לא היה יום שלא נשבה רוח צפונית בכל חצות הלילה, כפי שנאמר "ויהי בחצי הלילה וה' הכה כל בכור". הגמרא שואלת, מה לומדים מכאן? שלחצות הלילה יש עת רצון, ועת רצון היא דבר משמעותי.

מכל מקום, אלו הם הזמנים המקובלים בקרב כלל ישראל כעיתות רצון לעלייה לקברי צדיקים. אך כמובן, כאשר עולים לקברי צדיקים, זהו מקום קדוש, מקום שבו התפילות מתעלות, ויש לזכור תמיד שמתפללים לפני הקדוש ברוך הוא בזכות הצדיק, ואומרים שנותנים פרוטה לצדקה עבור הנשמה שתלך ותודיע לצדיק שנמצאים שם. ולצדיק יש נחת רוח גדולה לנשמתו, ונשמתו מתעלה כאשר עולים לקברי צדיקים, ובפרט בימי עת רצון.

יכולים לשמוע תשובות בכל תחומי החיים על הקו של פנים מאירות, בכפתורים: 511

קונטרס
מאמר
הפרשה

בלשון קודש

פרשת ויצא תשפ"ו
מאמר: חילולת הבת עין ז"ע

מאמרי
כ"ק מרן אדמו"ר
של"ט"א

יצא לאור
על ידי מערכת פנים מאירות סיקסא
בסלון תשפ"ו

מערכת פנים מאירות

מכון להוצאות שיעורי כ"ק מרן אדמו"ר מפנים מאירות סקסא שליט"א
יכולין לשמוע השיעורים:

בקהל פנים מאירות

ארה"ב: 845-414-8211

845-414-0076

א"י: 072-370-1823

ענגלאנד: 0330-350-3190

ארנעטינג: 5411-2152-7691

אנטווערפן: 323-346-0673

לקבל הגליון ושאר גליונות מהמערכת יפנו:

gilyonospm@gmail.com

גם יכולין לשמוע השיעורים על: קול השלשון/פנים מאירות

מאמר: הילולת הבת עין זי"ע;**סיפורים ועובדות**

נאמרה: מוצש"ק וישלח תשפ"ד

כשהבת עין היה בן תשע שנים, הוא התייתם (ל"ע) וגודל אצל סבתו. הוא סיפר בעצמו שפעם בליל שישי הוא ישב ולמד בשקידה ובהתמדה כל הלילה. כשסבתו ראתה זאת, היא החליטה: "מגיע לנכד משהו טוב". היא הכינה לו, הוא אומר, בשר מטוגן עם חלה קטנה. כשהוא בא הביתה ורואה זאת לארוחת בוקר, הוא חושב: "למה סבתא הכינה לי ארוחת בוקר כזו מיוחדת?" הוא הבין שזה בגלל שלמד בשקידה. היה לו צער גדול שלכבוד לימודו הכינו לו סעודה כה טובה, עד שהוא נשך את ידו וחתך חתיכת בשר מעצמו. הוא הוסיף: "למה אני מספר זאת? כדי שלא תחשבו שמ"עוף עם אטריות" הופכים ליהודי טוב" (צדיק ופועל ישועות היו בעבר קוראים "א גוטער איד").

*

הבת עין בצעירותו לא ידע לדבר, היה "כבד פה", בבחינת "כבד פה". הוא סיפר שבאותה תקופה, סדר הבחורים היה לילך 'טעג' (ימים) אצל בעלי בתים - יום אחד אצל זה ויום אחד אצל אחר. הימים חולקו בקביעות. פעם אחת למד הבת עין כל הלילה בבית המדרש, ובבוקר שמע את בעלת הבית אומרת לבעלה: "היום צריך לעשות סעודה טובה כי הוא למד כל הלילה". הוא לא רצה ליהנות מ"כבוד התורה", אך הפעם הוא כבר לא נשך את היד, הפעם הוא נשך את הלשון.

בעצם אסור, זוהי "איסור גמור" לגרום חבלה. כשם שאסור לגרום חבלה לחברו, אסור גם לגרום חבלה לעצמו. אלא מה? "סוד ה' ליראיו". כנראה הוא הבין שהיצר הרע יושב עליו. בקיצור, מ"אטריות" לא גדלים להיות "א גוטער איד" (יהודי טוב).

*

כק"ז הגה"ק בעל ברכת שמים אדמו"ר מקאשוי צצוק"ל זי"ע היה בבית חולים. שכרו אח פרטי בכסף. אפשר היה לשכור צוות. אחד האחים, שהיה 'שחור' גדול. שאלתי אותו כמה זמן הוא כבר את, והוא אמר: "כבר שירתתי הרבה רבנים". באמצע הלילה הוא נזקק לעזרתי במשהו. אמרתי לו שאני לא רוצה. הוא אמר לי: "אם תעזור לי, אספר לך כל מה שתשאל אותי". אני לא הולך לפרסם הכל. על שני רבנים אדבר. קודם כל הוא סיפר לי על רביה"ק זי"ע מ"סאטמאר". הוא קרא לו "ראב"י טייטלבוים". הוא אמר לי שכאשר הוא נפטר, בשרו זהר כמו תינוק ביום לידתו. "הייתי שם", הוא אומר, "בשעת פטירתו. הוא הובא במוצאי שבת. הוא קיבל אותו. הוא נפטר מהעולם. בשרו היה חלק ויפה כמו תינוק ביום לידתו". הוא הוסיף: "אני מסתובב אצל אנשים, אני אומר לך, לא רואים כך". הוא לא ידע יותר, כי רביה"ק היה שם רק זמן קצר.

על ה"ריבניצער" הוא סיפר לי יותר. על ה"ריבניצער" הוא אמר לי שהוא בכלל לא היה בגדר אנושי. הוא סיפר לי ש"הקיבה" של ה"ריבניצער" הייתה כאבן. האוכל בקיבה היה קשה כאבן. זה לא בגדר הטבע שאדם יכול לחיות כך. אז חשבו אם לנתח או לא לנתח. הוא כבר היה קרוב למאה, או שכבר היה בן מאה. לא ידעו בן כמה הוא. הוא מעולם לא אמר. אין בהירות. רק חישוב שהוא עוד למד אצל ה"שטעפינעשטער", ולמד יחד עם האדמו"ר מ"סקווירא" ועם האדמו"ר מ"סקולען", ה"נועם אליעזר" ולא ידעו מי היה יותר מבוגר. כך חישובו בערך את שנת לידתו. לא ידעו אם הוא צעיר מהם או מבוגר מהם. בערך, לא הייתה בהירות. לכל אלה היו כתבים מזויפים. לפי הכתבים, נדמה לי, הוא לא הכיר את ה"שטעפינעשטער"... בכל אופן, שם דיברו אם לנתח. הוא אומר שהוחלט, אם הוא חי כך עד עכשיו, הוא יכול להמשיך לחיות כך. אל תבלבלו את המוח, רק תקלקלו אותו. אם הבנתם עד עכשיו, תבינו גם בהמשך.

ה"ריבניצער" סיפר פעם שכאשר הגיע לעיר ולא הייתה מקווה ברוסיה, הוא חפר את המקווה בשתי ידיים, מ' סאה" בשתי ידיים. אני רוצה לומר לך משהו - לא הבנתי את עומק הסיפור. היה כאן בבית מדרשינו כשהתחילו לחפור את המקווה, הוחלט שיחפרו אותה "בידי אדם". היו כאן כמה יהודים, זה חופר וזה חופר. אחד ספר עד

עשרים, אחד ספר עד שלושים, אני ספרתי עד שלוש... הרימו ידיים, אדמה קשה, זה לא בדרך הטבע, לא ייתכן. היו כאן כמה יהודים חשובים. הרימו ידיים, קראו כמה מהשפאנישע, הם הורידו אותה. אבל ה"ריבניצער" חפר את כל המקוה בשתי ידיו הטהורים, זוהי לא דבר פשוט. ה"ריבניצער" סיפר שבאותה עת קיבל את "רוח הקודש" כשחפר את המקוה. צא לרחוב, קח מעדר, התחל לחפור, תגיד לי מתי תסיים.

*

הרה"ק רבי יענקעלע מפשעווארסק זי"ע אמר: "הציבור אוהב סיפורי כסף ומופתים. כשמספרים על הנהגה, על מידותיהם של יהודים ישרים, זהו גם מופת גדול מאוד. הנהגתם היא גם מופת."

*

מספרים שפעם התפלל הבת עין, כך - עוד לפני שנעשה חסידי - הוא התפלל ב"התמרמות", יותר בצער ובדמעות. פעם הוא נשך את בשר רגלו, עד שבשר רגלו התחיל ממש להירקב מרוב "התמרמות".

אז יש לי כבר שלושה סיפורים שאי אפשר להבין בפשטות. האם הוא לא היה כאן? אני רק רוצה להדגיש שמסתכלים מה הביא אותם ל"מדרגות" אלה, לאן שהגיעו. כבר דיברנו היום - הוא הרי היה מ"צ'רנוביל", תלמיד של ה"מאור עינים". הוא גם הסתובב אצל ה"ברדיצ'ובר" הקדוש, רבי ברוך'ל מ"מזיבוז". הוא עוד פגש את הרבי ר' זושא, את ה"דגל", את ה"אפטער רב", את ה"אור המאיר", את ה"זבארישער" - צדיקי עולם.

מספרים שפעם אצל "המגיד מצ'רנוביל", ה"אוורייטשער", ישב בקצה השולחן, מאוחר יותר התחיל המגיד לדבר סתם שיחות עם הציבור, הוא התדחף והגיע עד לראש השולחן. משהו זלזל בכך. "כשהרבי אומר תורה, אתה יושב מלמטה. הרבי מתחיל לשוחח, אתה מגיע עד כאן? מה פשר הדבר?" והוא הקניט אותו: "למה לשיחה אתה יכול לבוא?"

כשהמגיד מ"צ'רנוביל" שמע זאת, הוא אמר: "כשאומרים תורה, הוא יכול לשבת בקצה השולחן והוא שומע עד לשם, אבל מה שהוא לא צריך לשמוע, הוא לא שומע. לכן הוא היה צריך לבוא קרוב."

*

מספרים על הרה"ק רבי יחזקאל'ה מערץ זי"ע, הוא תמיד נהג לומר שהוא לא שומע. הוא למד עם ה"זידיטשובער", הוא תמיד היה צריך לצעוק. שמעתי מיהודי מקהילת "פאפא": הוא נהג להתפלל הרבה בבית המדרש של "פאפא". הוא נהג לרוץ שם אל ה"בעל תפילה", "חזק יותר, חזק יותר, אני לא שומע טוב!" הוא אומר. אבל בדרך אל ה"בעל תפילה" הוא ענה לכל "ברוך הוא וברוך שמו" ו"אמן". הם נהגו לעמוד ולהסתכל על כך כל יום. הוא נכנס לבית המדרש ועונה על הכל, אבל הוא מבקש "חזק יותר!"

גם אצל ה"ריבניצער" היה סיפור. הוא היה ב"סאטמאר" בל"ג בעומר, ואז דיבר הרבי על "סוף זמן תפילה". וה"ריבניצער" ישב ליד הרבי והוא לא שומע. אחר כך הוא שאל מה אמר הרבי, כי הוא לא שמע כלום. מה שלא צריך לשמוע, לא שומעים. לצדיקים יש שליטה על אוזניהם.

"לאוורישער" לא היו ילדים. פעם היה אחד מגדולי ליטא מ"המתנגדים", והוא בזבז מאוד את ה"ברדיצ'ובר" זצוק"ל. והוא הרי היה תלמיד, והוא החזיר לו "אחת על אחת", צעק. הוא בזבז אותו מאוד. אותו גדול אמר לו, שאם הוא לא יתנצל בפניו, הוא יגרם לו חלילה שלעולם לא יוכלו להיות לו ילדים. הוא אמר לו, "אני יודע שאתה גדול, ואני יודע שאי ברכתך עושה רושם בשמיים. אני לא מתנצל בפניך". וכך היה.

"מסירת נפש". "סוד ה' ליראיו", אבל אי אפשר להשיג. הוא כנראה ראה משמיים שזוהי "העלינות", וצריך להתווכח, וצריך לעמוד לצדו של ה"ברדיצ'ובר". הוא הקריב דורות "סוף כל הדורות" בשביל זה.

*

הבת עין נהג לצום הרבה לפני שעלה לארץ ישראל. הוא הלך לצדיקים להיפרד. הוא הגיע אל ה"ריזינער". ה"ריזינער" שאל אותו שיספר לפניו מה שראה כשהסתובב אצל הרבי רבי זושא זי"ע. הבת עין הסתובב אצל כל כך הרבה תלמידי בעל שם. הוא סיפר שרבי זושא נתן לו פסק דין מדוע הוא עושה כל כך הרבה תעניות וסיגופים. ובאותה עת רבי זושא היה באמצע לעשן את המקטרת שלו. ה"אוריטשער" שם לב שבאמצע שרבי ר' זושא אומר לו "מוסר", הוא היה "מחציו למעלה" חתיכת אש, לא היה אדם. ה"ריזינער" שאל אותו, "תגיד לי, כולם ראו את זה או רק אתה?" הוא אומר, הוא לא יודע. הוא סיפר שרבי זושא אמר לו, "אם תקשיב לי ותפסיק לעשות סיגופים, אעלה אותך מעל כל צדיקי הדור". על כך הוא אומר, "חבל לי שלא הקשבתי לו וציינתי לו."

הבת עין הגיע, אבל כנראה שאנחנו לא מבינים מאיזו "מדרגה" מדובר. אבל תראה, זה דבר מופלא. צדיקים, כשהם עושים דרך ב"עבודת השם", הוא לא נבהל. "אעלה אותך מדרגות", מסכים.

פעם היה, סיפרתי לכך זי"ע שיש יהודים שבאותה עת התחילו לעשות שידוך ומיד קוראים "תנאים". צריך לזכור, באותם זמנים נהגו ליטול את הידים ב"תנאים". זו הייתה סעודה של ממש. מי שהוזמן ל"פדיון הבן", הוזמן גם ל"תנאים". בכל אופן, התחילו לנהוג שלא ליטול את הידים. המשפחה, בלי עין הרע, גדלה, פשוט הזמן לא איפשר זאת - הרבה ביטול זמן וכסף. אז סיפרתי לו, "הייתי אצל יהודי שעשה שידוך ומיד קרא את ה"תנאים". חשבו שאולי זה יתקבל". הוא אומר, "זה דבר נפלא, דבר יפה מאוד". שאלתי אותו, "אתה הולך להנהיג את זה גם אצלנו?" הוא אומר, "אני לא עושה את כל הדברים היפים..."

הוא סיפר לי פעם, הוא נהג ללמוד בלילה. הוא היה ער כל הלילות. הוא קלקל את רגליו מהקור בחורף. בשנותיו האחרונות הוא נאלץ לנסוע בכיסא גלגלים, הוא לא יכול היה לעמוד על רגליו. שאלתי אותו פעם אם הוא מתחרט, הוא אומר: "לא, לא הייתי צריך לעשות את זה, אבל חרטה? לא, אין לי חרטה". ה"אוריטשער" גם הסביר זאת.

אני חושב שהבת עין, הוא ידע שזוהי עבודתו. לא התרגש כל יום מכל שיעור ששמע. הרבי ר' זושא אמר לו משהו. אנחנו לא יכולים לחקות זאת.

אגב, ה"אוורייטשער" יכול היה ללמוד, מספרים שפעם הוא נפגש עם תלמידי ה"נודע ביהודה". הם אז עסקו בשאלה קשה של עגונה, וזה הלך הלך ושוב. והוא התיימר כאילו הוא לא מבין, הוא לא קולט, הוא שומע כך. בסוף הוא נתן במילים קצרות, חזר על כל ה"פלפול" ומה שנשאר, "קולע אל השערה". הם אמרו, תלמידי ה"נודע ביהודה": "לתלמידי בעל שם יש מעלה שלא רואים את התורה מבחוץ". הרבה צדיקים היו כך.

גרסה נוספת על כך, שהוא כן "מפלפל", והם אמרו סתם כך לא רואים.

גם על רבי ישעיה'לע חשבו שהוא לא יודע ללמוד. גם על רבי הירש'לה מ"רימנוב" חשבו שהוא לא יודע ללמוד. רבי שאול בראך אמר פעם על רבי ישעיה'לע, שאלו אותו, "הוא יודע ללמוד מצוין, אבל אין לו זמן ללמוד, הכנסת האורחים שלו מעסיקה אותו". אגב, שמעתי מנכד, שהחתן סיפר, שבלילה באותן הימים, כשהלכו לישון בבית המדרש, הניחו קש. רבי ישעיה'לה מעולם לא שכב, הוא למד כל הלילה. רבי שאול בראך אמר, "רבי ישעיה'לה עבד כל כך על מידת החסד שלו, עד ש"שר התורה" בא איתו ללמוד תורה". כלומר, מה שיהודי זוכה על ידי עמל בתורה, הוא זוכה על ידי חסד.

*

יהודי סיפר כך: היה לו חותן שהיה ממקורבי ה"אוורייטשער". היה לו חבר בשם אלקנה, והוא גם היה ממקורבי ה"אוורייטשער". לאלקנה לא היו ילדים, והוא תמיד נהג לבקש מה"אוורייטשער" שיבטיח לו ילדים. הוא נהג להבטיח לו, אבל הוא התבגר והתבגר והוא לא ראה שהברכה מתקיימת.

פעם אחת, אחרי "יום טוב", ה"אוורייטשער" הגיע למקום כלשהו לשבת והיה שם קהל גדול. ה"אוורייטשער" התאכסן אצל סבתו. הם נכנסו והתחילו לבכות שהם

מזדקנים. ה"אורייטשער" אמר: "בסדר, שיגרש אותה". לגרש?! הוא נבהל לחלוטין, ולא רק זאת - ה"אורייטשער" נתן את הטאש-טיכל שלו שיעשו כבר "קבלת קניין" שהם יתגרשו. לא את זה הם רצו לשמוע!

החותן כבר היה שם, מבולבל לחלוטין, לא ידע באיזה עולם הוא נמצא. "באים ל'מופת' אל רבי? את 'המופת' הזה כל רב יכול להציג! לא צריך לבוא אל הבת עין בשביל 'מופת' של גירושין!"

הלילה הגיע. החותן בא אל הבת עין, רצה לבכות. הבת עין שאל: "יש לך מדרש רבה?" הוא אומר: "כן". "תביא!" הוא פתח את "מדרש שיר השירים": ופתח המדרש על הפסוק "נגילה ונשמחה בך". שם כתוב הסיפור על רבי שמעון בר יוחאי. כך הוא לימד אותו את הסיפור המפורסם על רבי שמעון בר יוחאי. שביקש מהאשה, קח את הדבר הטוב ביותר וכו'. ב"עלות השחר" הם הגיעו. הוא אמר: "כבר עכשיו לא צריך להתגרש, כבר סיפרו את הסיפור מהמדרש."

מה היה פשר הדבר? הוא רצה לעורר "רחמי שמיים", ובתורה אפשר לעורר "רחמי שמיים". אני מבין סיפור כזה אחרי מכתב שראיתי פעם מהרב מ"אונסדורף". הגאון רבי שמואל רונזבערג מ"אונסדורף" - זה היה אז כשגייסו לצבא במלחמה הראשונה - תלמיד כתב לו מכתב. הוא כותב לו: "רבי, את כל הגזירות משמייים צריך לקבל באהבה. אנחנו מבינים זאת, ודאי שצריך לקבל באהבה, אבל דבר אחד אני לא מבין: "יום כיפור חילול שבת", "נבילות וטריפות" - איך אפשר לקבל את זה באהבה? ייסורים אדם יכול לקבל באהבה, עבירות אסור לקבל באהבה."

הוא ענה לו: "צריך כן לקבל באהבה". הוא אומר: "כאשר יהודי סובל ייסורים, הוא עובר קשיים ברוחניות וכואב לו, זה מעורר 'רחמי שמיים מרובים' והקדוש ברוך הוא אומר: 'תראה, היהודי הזה בוכה כל כך והוא ממש שבור כי הוא לא רוצה לעבור על התורה, ומה קורה כאן עם כלל ישראל שמחכה כל כך הרבה למשיח?' זו הדרך שבה צריך לקבל את זה באהבה". כך הוא כותב.

זה חידוש. פעמים רבות אדם מתייסר ברוחניות, והקדוש ברוך הוא רוצה את התשוקה שיש ליהודי שהוא צמא ליהדות. זה הפשט. הוא אמר להם להתגרש, הם התגרשו והייתה להם געגועים אחד לשני. הייתה להם אהבה ביניהם, לכן זה עורר "רחמי שמיים". למעלה בשמיים התחוללה סערה, ואז אפשר היה לפעול גם ישועות.

*

הבת עין סיפר כך: פעם הוא היה עם רבי מרדכי מ"צ'רנוביל". הם היו חברים, היו ביחד, והזמינו את רבי מוטעל'ע ל"ברית". והוא כיבד את רבי מוטעל'ע ב"סנדקאות". הוא אמר לו, "אתה הולך לעשות סעודה?" הוא היה עני, באותן הימים היה צריך לשאול שאלה כזו. למי היה כסף לסעודה? הוא אמר, "אני הולך לעשות סעודה". היו לו רק חמישה "רענדלעך", שזה בדיוק טוב לכל יום בשבוע, אבל יותר מזה לא היה לו. ה"צ'רנובילער" אמר לו, "לא, אתה חייב לעשות סעודה". הוא אמר לו, "לך לבעל הבית שאתה עובד אצלו, תלווה לסעודה, ובהדרגה הוא ינכה את זה, ואני גם אשלם לך משהו". המגיד אמר ל"אוריטשער" ש"סעודת מצווה אין לעשות" - זוהי הרי הראשי תיבות של שמו של ה"ס"מ, ולכן הוא אומר, הוא כבר התחיל לבטל סעודות סיום מסכתות. היום, ברוך השם, הציבור כן עושה, אבל אז לא עשו, ועכשיו הוא רוצה לבטל גם סעודת "ברית".

השבוע ב"פרשה" יש מה"רבי ברוך" מתלמידי ה"בעל שם טוב" הקדוש ונכדו. יעקב אבינו אמר "לית אנא אוביד סברי מבריה". זוהי ראשי תיבות הפוכות של ה"ס"מ. על שם הוי"ה יודע כל אחד שכאשר הוא כסדרן הוא רחמים, כאשר הוא לא כסדרן הוא דינים. אצל "סמאל" זה הפוך - אם הוא ישר הוא דינים, כאשר הוא הפוך הוא רחמים. לכן יעקב אבינו אמר "לית אנא אוביד סברי מבריה", הוא שם את שמו בצורה הפוכה.

ה"אוריטשער" אמר כך: המלאך מיכאל ניצח את ה"ס"מ, שכאשר ה"ס"מ בא והוא מתפאר שהוא מדבר עם יהודים לעשות עבירות, המלאך מיכאל עונה לו: "שוטה, אפילו כשאתה משכנע אותם לעשות עבירות הם לא עושים את זה "ברצון הטוב ובלב שלם". הם מעולם לא עשו סעודה, אבל אחרי שעושים ברית הם עושים סעודה". אתה

רואה, לכן את זה הוא התכוון לבטל. ה"ס"מ אומר "סעודת מצווה אין לעשות" כי אז הוא יכול לקטרג, כי אם עושים "סעודת מצווה" בא המלאך מיכאל והוא שוב "מליץ יושר". אתה רואה, הוא לא מרוצה מהעבירות שלו, זה כואב לו. לכן בכך הוא מנצח ו"מליץ טוב" על יהודים.

הבת עין הוא זה שהפיץ את סגולת "פ"ד תעניות". ואיתא בזה"ל, "העיד לי החכם רבי שמואל העליר מצפת שקיבל מרבו הרב המקובל ר' אברהם בער שקיבל מרבו עד רבו הגדול הבת עין, שמי שנמצא בבית פדיון בשעת הפדיון" זה כאילו התענה "פ"ד תעניות", במיוחד בימי ה"שובבי"ם יש תיקון לכל הנמצא בבית. לא ידעתי שה"אוורישער" סיפר זאת וזה בא מרבי שמואל העליר שהיה הרב בצפת. רבי פנחס'ל מ"קוריץ" אמר ש"סעודת פדיון הבן עולה במקום פ"ד תעניות". ה"נשכיער" אמר בשם רבי מרדכי מ"נשכ"ז "ויקח משה את כסף הפדיון" - "פ"ד יום". אבל ה"אוורישער" אומר שאפילו להיות בבית בשעת "פדיון הבן" זה דבר נפלא. זה הרבה יותר קל - כך חשבו שצריך לתפוס את השום, פשוט להיות שם.

*

פעם בא יהודי אל ה"אוורישער" לבקש שיתפללו על אשתו שאינה בריאה. הוא אמר: "מה אם האישה חולה?" כך הוא אמר. היהודי נבהל. הוא הולך הביתה ורואה שהאישה בריאה. הוא אמר: "מה הפשט?" שהשטן מקטרג. מה הוא מקטרג? כשאדם מבקש, הוא מקטרג שיקרה ההפך. כשם שהוא אמר "מה אם האישה חולה", מה שיכול היה כבר לומר ההפך שהאישה תהיה בריאה. אבל השטן חייב לבקש את ההפך, לכן הוא הניח לה להבריא, כי כשמבקשים בריאות הוא רוצה הרי את ההפך. כך סיפר רבי מרדכי חיים מ"סלונים" חזר על כך. אם רבי מרדכי מסלונים סיפר כך הרי הוא מקור חזק.

*

אחד נכנס אל הבת עין ואמר שאשתו אינה בריאה. היא צריכה לעבור ניתוח וזה ממש יציל את חייה. הוא שאל שם בארץ ישראל אין רופאים טובים. בווינה יש רופאים גדולים ואני רוצה לנסוע לשם". ה"אוורייטשער" אמר, "לא תהא קבורת חוץ לארץ חמורה מחילול שבת. מה שאפילו שבת נדחית מפני פיקוח נפש, הרי ודאי וודאי ש"קבורת חוץ לארץ" תידחה בגלל "פיקוח נפש". שבת הרי נדחית בשביל "פיקוח נפש". ממה אתה חושש שתסע לשם? שהיא לא תעבור את הניתוח, שהיא תמות? זה לא ייתכן, כי מה שאפילו שבת נדחית בשביל "פיקוח נפש", הרי "קבורת חוץ לארץ" ודאי נדחית בשביל "פיקוח נפש". הוא היה בניתוח והיא חזרה הביתה בריאה וחזקה. הקדוש ברוך הוא יעזור לכל היהודים.

*

הבת עין הוא זה שתיקן שמי שמדבר באמצע התפילה ישלם קנס. שיביאו שלוש אונקיות יין לבית המדרש כקנס למי שמדבר בתפילה. הוא לא נתן סטירות, אלא שלוש אונקיות יין.

פעם עמדו שני אנשים בבית המדרש. הם סיימו את תפילת "שמונה עשרה", הם דיברו בשקט ביניהם. ה"אוורייטשער" אמר שהם צריכים להביא קנס. הם אמרו שהם דיברו בשקט והרבי עדיין היה באמצע "שמונה עשרה". "באמצע "שמונה עשרה" אתה שומע כשאנחנו מדברים בשקט?" ה"אוורייטשער" אמר. "אם מישהו עומד ומתפלל ב"דביקות" ומישהו מוציא את ה'טאש-טיכל מכיסו, הוא לא מרגיש את זה, זה לא "בעל מופת.""

זה הפריע לו. אתה יודע למה? כי הפשט בזה הוא שהם דאגו לציבור. הם "שטפו נשמות". כשבאו לצדיקים פעם, לא היה זה ענין של כבוד, זו הייתה עבדות. עוד נשמה שהם צריכים "לשטוף". הוא עומד ו"שוטף נשמות", וכאן עומדים שני יהודים ומדברים. "סליחה, אני מדבר איתך עכשיו קצת. למה אתה מפריע לי בעבודה?" זה היה. ובגלל זה באמת בזמנים שצדיקים קדושים וטהורים חיו, האוויר היה אוויר נקי יותר, פשוט כי הם "שטפו" ו"ניקו נשמות."

*

הרב מ"טשעבין" סיפר, שכל יום אחרי "שחרית" היו מביאים ל"אווירטשער" קפה עם עוגייה ל"פת שחרית". פעם אחת, כשהביאו, הוא לא נגע בזה, ופתאום נכנסה הרבנית וצעקה: "הוא כבר שתה את זה? שלא ישתה את זה, כי יש איזו שאלה על החלב!" וה"אווירטשער" היה באמצע ללמוד עם חברותא. הוא שאל אותו: "מופתים?" הוא ענה לו, "זה לא 'מופת', זה 'ירושלמי'." "איזה 'ירושלמי'?" "ב'מסכת נדרים'." ה"ירושלמי" אומר שה"יצר הרע" לא חומד אלא על "דבר אסור". כל יום כשהם מביאים לי את הקפה, אני לא ממש רוצה לשתות אותו. אני צריך להכריח את עצמי לשתות אותו כ"פת שחרית", אבל היום חשקתי בזה - זה סימן". והרב מ"טשעבין" סיים לספר זאת, הוא אמר: "זה ה'מופת' הגדול ביותר של הבת עין, גדול מכל 'המופתים'."

אצל ה"חתם סופר" היה סיפור שהרבנית גם נהגה להגיש לו את התה. פעם אחת ה"גבאי" היה צמא וה"חתם סופר" היה שקוע בלימוד, הוא החליט שה"חתם סופר" לא צמא היום, הוא שתה את זה. ה"חתם סופר" התעורר וראה שהכוס ריקה, והוא חשב אם הוא שתה או לא. הוא אמר ל"גבאי", "את זה אם שתיתי או לא, את זה אני לא זוכר, אבל שלא עשיתי ברכה ראשונה או ברכה אחרונה, את זה אני זוכר, כי אם הייתי שותה הייתי יכול לשכוח, אבל אם הייתי עושה ברכה ראשונה וברכה אחרונה הייתי זוכר את זה. לכן אני יודע שלא שתיתי את זה."

*

יש לי קבלה מהגאון רבי משה ניישלאס זצ"ל. לא שמעתי את זה ממנו בעצמו, מתלמיד שמעתי את זה, והוא חזר על זה מהגאון רבי יונתן שטייף ז"ל, שכאשר מסיימים דבר שאינו "בכי טוב", אומרים "ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום". רבי דוד'ל בידרמן מ"לעלוב ירושלים" מביא שה"אווירטשער" נהג לומר כשהיה מסיים דבר כזה, "ודבריו חיים וקיימים". לאחרונה התחלתי לומר זאת.

ה"אוורייטשער" הוסיף "ודבריו" מה שהקדוש ברוך הוא כבר מדבר "חיים וקיימים" הוא - שצריך להיות בריא וחזק. זה באמת דבר חזק. הרבה אנשים שואלים אותי למה אני עושה את זה. זה בגלל לסיים "בכי טוב", שלא יסיימו בדבר לא טוב.

*

כשה"אוורייטשער" היה צריך לעלות לארץ ישראל, הוא בא להיפרד מרבי מרדכי מ"טשערנוביל". הוא פגש שם את כל הבנים מלבד רבי אהרן מ"טשערנוביל". הוא היה צעיר והייתה לו שליחות. הוא הלך למקום כלשהו, ולבת עין זה הפריע מאוד כי הוא רצה להיפרד גם ממנו.

באמצע הדרך כשהבת עין נסע, העגלה נשברה. היה צריך לרדת לתקן את הגלגלים. באמצע היה צריך לעצור להתפלל "מנחה", אז עמדו להתפלל "מנחה". באמצע ראו שבא עגלה, וראו שעל העגלה נמצא רבי אהרן מ"טשערנוביל". כש"רבי אהרן" ראה שמתפללים "מנחה", הוא גם עמד להתפלל "מנחה".

כשסיים להתפלל, רבי אהרן ראה שה"אוורייטשער" כאן. הוא נתן לו "שלום". ה"אוורייטשער" ראה שמשמייים עזרו לו. רבי אהרן מ"טשערנוביל" שאל את ה"אוורייטשער": "אוורייטשער רב", תגיד לי, למה העולם כל כך רועש עמך?" שאלה לשאל... ה"אוורייטשער" ענה לו: "כי אני אוהב יהודים". רבי אהרן אמר: "אני גם אוהב יהודים, אבל מאיפה מוצאים את היהודי?" ה"אוורייטשער" אמר לו: "ההבדל ביני לבינך הוא שיש לי את היהודי ולך אין את היהודי". אני מבין שיש לו כזו "אהבת ישראל" שהוא מוצא אותה בכל יהודי, ובגלל זה העולם רועש ממנו, העולם רועש ממנו כי יש לו "אהבת ישראל" וזה גם "מופת..."

אנשים רואים "מופתים" בימינו, במיוחד כשמנדבים סעודה. אבל גם סתם כך, כשמדליקים נר ל"אוורייטשער", לומדים את הספרים, רואים עד היום "אותות ומופתים" מיוחדים ומופלאים. הפשט בזה הוא, שצריך להיות מקושר עם הצדיק.

הוא אומר על "מאשר שמנה לחמה והוא יתן מעדני מלך", הוא אומר, התורה הקדושה מראה לנו כיצד אפשר להמתיק את ה"דינים" כדי להמשיך "שפע ברכה" מ"מלך מלכי המלכים" בעולמות התחתונים. העיקר הוא להאמין ב"אמונה שלימה" "כל מה דעביד רחמנא לטב עביד", לברך את הקדוש ברוך הוא על הרע בשמחה ובטוב לב ממש כשם שמברך על הטובה. אפילו חס ושלוש כשאדם חסר לו משהו, אפילו כך שיודה וישבח את הקדוש ברוך הוא. שיחיה באושר "על חיינו המסורים בידיך ועל נשמתינו הפקודות לך". "כל הנשמה תהלל יה", אומרים חז"ל, "על כל נשימה ונשימה". ואפילו אם חסר לו, שיאמין ב"אמונה שלימה" שזה כולו חסד, רק שזה מוסתר כדי שיוכל בשמחה להודות להקדוש ברוך הוא, "ויהיה כל השפעות טובות ומעדני מלך בהתגליא". "מאשר שמנה לחמה" - "מאשר" זו לשון תהילה, להודות ולשבח. "שמנה" הן האותיות "נשמה", מה שמרמז גם על "שממון". כשאדם מודה להקדוש ברוך הוא על הנשמה - לפעמים זו נשמה טובה ולפעמים זו "שממה", חסר לו, אין לו הכל, אבל הוא עדיין מודה, הוא "מאשר" הכל, הוא אומר שזה טוב - "והוא יתן מעדני מלך", הוא יוכל להשפיע "מעדני מלך", כל השפעות לכל העולם.

יהודי מאמין בזה "מאשר שמנה לחמה והוא יתן מעדני מלך", הוא יכול להיות משפיע על העולם, "אך טוב וחסד".

*

הבת עין אמר שיהודי שאינו מאמין "כי אני ה' השוכן עמם בתוך טומאתם" הוא אפיקורס. יהודי צריך להאמין.

*

פעם אחת לקח ערבי את הבת עין וקשר אותו לעץ, כשהוא רוצה חס ושלוש, השם ישמרנו. אמר האווריתשער: "חכה רגע, שיביא לו כוס מים." והוא עשה שהכל. וברגע שהוא עשה שהכל, הגיע ערבי ואמר: "אתה משתמש בחגורה שלי כדי להרוג אותי? אני לא רוצה!" הוא לקח את החבל ושחרר אותו. האווריתשער בירך אותו

בעושר ולדורות הבאים היו לו עשירות. אלה הם הערבים הטובים. הברכות של האוורטשער לא מביאות רע...

כאשר יהודי מאמין "שהכל נהיה בדברו", שהשם יעזור.

השי"ת יעזור, זכותו יגן עלינו. כל יהודי יכול לבקש. יושבים בסעודה שלו, כל אחד שיבקש את כל מה שהוא צריך, והשם יקבל את תפילותינו ובקשותינו בזכות אברהם דוב בן דוד, בזכותו של הברדיטשובער, הבעל שם טוב הקדוש רבי ישראל בן אליעזר ותלמידיו ותלמידי תלמידיו. שנזכה לכל מיני ישועות וימלא ה' כל משאלות לבנו לטוב אמן כן יהי רצון.